

heden bliver heller ikke overordentlig stor, idet der forud for den gaar $\frac{3}{5}$ anden Sikkerhed i Ejendommen. Jeg tror, man maa forlange, at Ejendomme, der paa den Maade udstykkes til fri Ejendom, maa yde Staten fuld Rente og fuld Sikkerhed.

Dernæst vil jeg gerne have indsat en Bestemmelse i Loven. Den højtærede Finansminister har baade i Motiverne og ved Fremsættelsen af Forslaget fremhævet, at det ikke var alle Ejendomme, der egnede sig til at udstykkes. Vi vide jo ogsaa nok, at der er Ejendomme, som det vilde være Synd at udstykke, og Ejendomme, som det vilde være Synd ikke at udstykke. Men det kunde jo tænkes, at en Ejendom af den første Art var til Salg eller kunde erhverves paa saa billige Vilkaar, at den gennem Udstykning kunde skaffe Erhverv til mere end en, og det forekommer mig da, at Brugere af en saadan Ejendom ikke burde afskæres fra at drive Ejendommen i Fællesskab, at benytte de Bygninger, der var, og i det hele taget at drive Ejendommen under et, og at de saa ikke burde være afskaarne fra at have de Goder, som denne Lov byder.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, idet jeg vil udtale Haabet om, at Udvalget vil tage Hensyn til disse Bemærkninger, og at det maa lykkes Udvalget at faa det bedst mulige ud af dette Lovforslag, som jeg ikke nærer Tvivl om kan gøre meget godt, hvis det formes noget anderledes, end det nu er formet, men som jeg heller ikke nærer Tvivl om ikke vil føre til noget nævneværdigt Resultat, hvis det beholder den Form, det har.

Poul Christensen: Da dette Lovforslag blev fremsat af den højtærede Finansminister, hilste jeg det med Glæde. Jeg hilste det med Glæde, fordi jeg deri saa den Tanke knæsat, at der trængtes til en anden Fordeling af Danmarks Jord, og at dette blev indrømmet fra Statens Side, at der fra Regeringens Side stilles Forslag om, at der ydes Midler til dette Formaalets Opnaaelse, kan jeg selvfølgelig kun hilse med Glæde. En anden Sag er, at jeg ikke kan være enig i selve Lovforslagets Principper. Naar denne Sag skal frem til Løsning, og det altsaa anerkendes fra alle Sider, ogsaa nu fra Statens Side, at man bør gaa denne Vej, forekommer det mig, at det kunde være Staten, som gik i Spidsen paa dette Omraade. Staten kan efter min Mening saa meget bedre gøre det, som den jo ligger inde med adskillige større Gaarde — vi

kunne jo ogsaa nævne Præstegaardsjorden her i Landet. Det er sikkert altsammen Jord, der ikke giver sine Ejere eller Brugere ret store Indtægter, og som heller ikke giver Staten, for saa vidt den staar som Ejer, nogen stor Indtægt. Vi have jo haft dette Forhold drøftet her i Salen adskillige Gange, og jeg mindes, hvorledes for en halv Snes Aar siden den højtærede nuværende Landbrugsminister gjorde det Regnestykke op for en af Statens Gaarde, at den i de sidste 20 Aar havde givet et Par og halvfjerdsindstyve Tusind Kr. i Forpagningsafgift, men at man til forskellige Ydelser, Dræning, Byggeforetagender og Eftergivelse af Forpagningsafgift havde anvendt, jeg tror, 72,500 Kr. Der var en Forskel paa 500 Kr.; jeg erindrere ikke i dette Øjeblik om til Fordel for Statskassen eller til Minus for Statskassen, men alt, hvad Statskassen havde haft ud af sin store Herregaard i 20 Aar, var i alt Fald højst et Beløb af 500 Kr. Altsaa for mig staar det saaledes, at Staten uden at risikere noget kunde for sit Vedkommende saa udmærket godt gøre Begyndelsen og gøre Begyndelsen med de store Gaarde, den selv ligger inde med. Jeg hilser ogsaa dette med Glæde, at der nu fra Regeringens Side gøres et Forsøg med en anden Besiddelsesform af Jord, idet man her indrømmer Ret ikke alene til at udstykke Ejendommene til fri Ejendom, men ogsaa til Arrefæste og Livsfæste. Men paa de Betingelser, Loven forudsætter, tror jeg ikke, det er heldigt at gaa over til Fæste; dette private Foræningsfæste tiltaler lige saa lidt mig som den sidste ærede Taler. Jeg kan vedblivende ikke forstaa, hvorfor Staten, naar den indrømmer, at der her er et Arbejde at gøre, her er en Opgave, der trænger sig frem til Løsning, her er et Spørgsmaal, der skal løses, ikke gør Forsøg med sine store Gaarde. Det er jo mange tusind Tdr. Land, som Staten ligger inde med. Vel ved jeg, at det Forsøg, — det eneste, jeg kender — der er gjort fra Statens Side i den Henseende, er mislykkedes. Men fordi en af den højtærede Ministers Kolleger har gjort et Forsøg, der er mislykkedes, og som endte med en flot opbygget Herregaard, til hvis Hovedbygning der anvendtes 37,000 Kr., saaledes at Tanken om videre Udstykning af denne Gaard i noget som helst Omfang af Betydning maatte opgives, derfor synes jeg ikke, at den højtærede Minister, som jeg ved har beskæftiget sig med dette Forhold før, og som nærede en levende Interesse derfor